

БІЗНЕС МОДЕЛЬ - У СОЦІАЛЬНУ РОБОТУ

Проїжджуючи повз села Вигода, недалеко від Житомира, вздовж траси Київ-Чоп, вам, можливо, не спаде на думку нічого окрім - ось ще одне занепале поселення, з літніми людьми і відстороненою молоддю. І багато у чому ви будете

ним навичкам. Все відбувається шляхом „позики” ідеї у бізнесу і таким чином акумулювання прибутку для центрів, 10 із яких розкинуті по всій області.

Вигодський реабілітаційний центр є унікальним: тут навчають не тільки працювати руками - від зварювання, різки каміння до каменярства та садівництва, - але й елементарним навичкам, таким як дотримання особистої гігієни, куховарство, вирішення проблем, врегулювання конфліктних ситуацій. У такий спосіб відбувається реабілітація і зміна способу життя тих, хто колись крав гроши, щоб задовільнити свою потребу в наркотиках.

Історія розвитку підприємництва: правова та регуляторна реформа

ІСТОРІЯ, продовження з ст. 1

Допомога USAID у сфері реформування правової та регуляторної підприємницької політики почалася ще на початку 1994 р. На початковому етапі було створено місцеві мережі підтримки, у які увійшли підприємницькі групи або організації, що мали спільну мету або спільні підприємницькі інтереси. За звичай, це були торговельні організації, організації підтримки промисловості, торгові палати та групи асоційованих підприємств. Мета проекту полягала у залученні цих підприємницьких кіл до заходів, які б сприяли поліпшенню місцевого підприємницького середовища.

На той час ці асоціації були недостатньо розвинені і не могли відігравати вагому роль у ринковій економіці. Тож, БІЗПРО зосередив увагу на покращенні їх діяльності та наданні їм підтримки у будь-яких можливих заходах з відстовуванням інтересів підприємців. У рамках проекту також була надана допомога зі створення мережі підприємницьких асоціацій, метою якої було поліпшення співпраці та обміну інформації між членами цієї мережі. З моменту заснування мережа збільшилась з 60 до понад 600 учасників. У 1998 р. USAID почало роботу на

державному рівні зі щойно створеним Держкомпідприємництва (з весни 2000 р. - Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва). БІЗПРО надав комітету комп'ютерне обладнання, організував навчання, навчальні поїздки, провів аналіз підприємницького довкілля, а також сприяв проведенню всеукраїнських та регіональних конференцій. Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва функціонує і сьогодні і тісно співпрацює з проектом USAID.

Завдяки діяльності проекту БІЗПРО USAID також значно розширило свою роботу у напрямку правової та регуляторної реформи, посиливши роботу у регіонах та використавши набутий досвід під час опрацювання Закону про регуляторну політику у сфері економічної діяльності.

Принцип одного офісу для реєстрації підприємств дав поштовх створенню єдиних офісів для видачі документів дозвільного характеру та допомозі Державному комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, а також Раді підприємців при Кабінеті міністрів України, в опрацюванні Закону про дозвільну систему.

ОТРИМАННЯ ДОЗВОЛІВ СТАЛО ПРОСТИШИМ І ШВИДШИМ

ДОЗВІЛНІ ОФІСИ, продовження з ст. 2

ких процедур), зменшилася у 4 рази, і тепер замість 21 необхідно лише 5 документів!

Вартість надання послуг також значно знизилась. В Іллічівську (Одеська область) плата за отримання дозволу на проведення будівельних робіт зменшилась з 839 грн. до приблизно 150 грн. А кількість „відвідин” до дозвільних структур, необхідних для отримання дозволу, зменшилась з розрізливих 27 візитів до безлічі відділів розкиданих по усьому місту лише до 3-х візитів до єдиного дозвільного офісу, який щойно відкрився.

Єдині дозвільні офіси також значно сприяли поінформуванню підприємців про процедуру надання дозволів. Наприклад, до відкриття офісу у м. Чугуеві (Харківська область) лише 12 відсотків місцевих підприємців вважали себе „спеціалістами” у чинній системі надання дозволів. А тепер 75 відсотків з них вважають, що вони мають достатньо необхідної інформації, що стосується надання дозволів.

Система єдиних дозвільних офісів також завдала серйозного удара по корупції. У м. Рубіжному (Луганська область) кожен другий підприємець (47,4 відсотка) скаржився на те, що посадовці вимагали від них хабара для прискорення процесу видачі або власне отримання дозволів. Після відкриття офісів кількість скаржників зменшилась і складає трохи більше 13 відсотків.

ДЕКАДА ДОПОМОГИ ПРИНОСИТЬ ВАГОМІ РЕЗУЛЬТАТИ

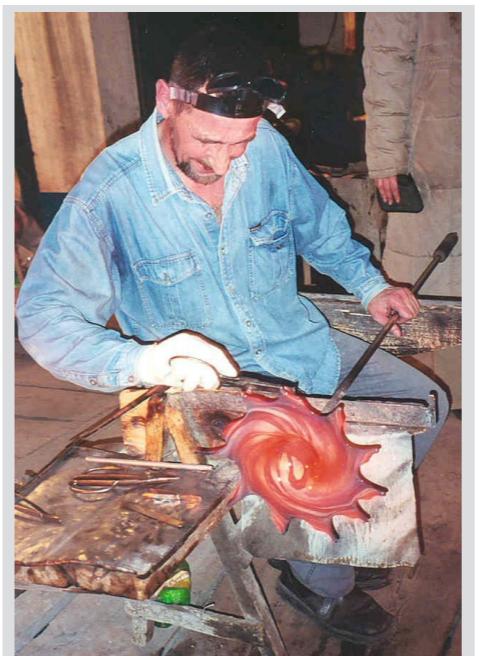
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ, з ст. 1

ті, що протирічать Закону про дозвільну систему і тому повинні бути скасовані або змінені. Окрім того, 66 президентських декретів було визнано такими, що протирічать Закону про дозвільну систему. На 31 грудня 2005 року, 4 940 постанов виконавчих органів центральної влади було скасовано. На місцевому рівні, 5 100 постанов було переглянуто. Близько 35% з них було скасовано або змінено.

Значних результатів було також досягнено на рівні секторів. Допомога БІЗПРО кримському туристичному кластеру сприяла зростанню бізнесу кримських туроператорів на 160%. Три українських виробника меблів та товарів для дому вийшли на американський ринок, їх товари потрапили до 5 ведучих американських операторів гуртового ринку. П'ять українських виробників меблів та товарів для дому підвищили свій експорт на європейські ринки на 400,000 євро.

USAID INSIGHT

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ: ДВАНАДЦЯТЬ РОКІВ ПРАЦІ ДАЮТЬ ПЛОДИ

Складув за роботою (Фото: БІЗПРО)

Ось уже понад 10 років розвиток підприємництва в Україні є одним із пріоритетних напрямів діяльності USAID. Підтримка розвитку малих та середніх підприємств (МСП) надавалася у рамках декількох проектів, серед яких наймасштабнішими були НЬЮБІЗНЕТ (1994-2000) та БІЗПРО (2000-2006). Саме ці проекти сприяли розвитку та становленню МСП в Україні.

Основними цілями НЬЮБІЗНЕТ та БІЗПРО були розвиток підприємницьких навичок та впровадження правової та регуляторної реформ. Протягом 1994-2003 рр. USAID зосереджувало увагу на розвитку бізнес-навичок, необхідних для діяльності у ринковій економіці. Починаючи з 2004 р., USAID допомагало українським підприємствам посилити їх конкурентоспроможність у глобальній економіці.

З 1994 р. НЬЮБІЗНЕТ надавав допомогу у становленні основ МСП через співпрацю із бізнес-центрами, які надавали послуги приватним підприємствам. Мета цієї допомоги була сприяти розумінню

малими та середніми підприємствами ринкових принципів та діяльності в умовах ринкової економіки, сприяти застосуванню сучасних, ринково обґрунтovаних принципів управління підприємством. Кінцева мета полягала у тому, щоб бізнес-центри могли допомогти МСП у складанні виробничих планів, у заходах з маркетингу, виробництва та фінансування. USAID надавало центрам субсидії для найму працівників та оренди офісів, заличувало до допомоги зарубіжних експертів та забезпечувало їх сучасними технологіями розвитку підприємництва.

З розвитком і вдосконаленням базових послуг ставав більш досвідченим і сектор МСП. У відповідь на зміни та потребували МСП, у 1999 р. БІЗПРО започаткував дві пілотні програми - впровадження різних форм рахунків-фактур та нарядів на виконання робіт. Завдяки цим двом програмам центри отримали можливість надавати послуги МСП на комерційній основі.

див. ІСТОРІЯ, ст. 4

БЛИСК УКРАЇНСЬКОГО СКЛА НА МІЖНАРОДНІЙ ВИСТАВІ ІНТЕР'ЕРІВ

Українська фірма повертається з цьогорічної виставки „Tendence” з замовленням на суму 1 мільйон доларів

Делегація Світловодського заводу обговорює нові замовлення з потенційними покупцями (Фото: Тетяна Дудки)

партнерів.

„Цьогорічна виставка для нас була дуже важливою. Ми проявили наполегливість та довели свою готовність до співпраці з нашими зарубіжними

див. TENDENCE, ст. 3

У НОМЕРІ:

Розвиток підприємництва в Україні: 12 років праці приносять плоди

ст. 1

Близьк українського скла на міжнародній виставці інтер'єрів

ст. 1

Україна підвищує свою конкурентоспроможність

ст. 2

Едині дозвільні офіси: успіх, що триває

ст. 2

Позики для розвитку приватного підприємництва

ст. 3

Бізнес модель - у соціальну роботу

ст. 4

УКРАЇНА ПІДВИЩУЄ СВОЮ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ

По мірі того, як Україна готується до вступу до Світової Організації Торгівлі, українські компанії прагнуть зберегти свої традиційні ринки і вийти на нові. Виробництво товарів та послуг, що відповідають міжнародним стандартам, створення сприятливого бізнес-середовища для іноземних компаній, які вбачають в Україні новий ринок для збуту, є ключовими для конкурентоспроможності України на світовому ринку.

Відслідковуючи тенденції розвитку українського ринку, як проект USAID БІЗПРО, у 2005 році провів унікальне дослідження - „Україна: конкурування у світовій економіці. Стратегії успіху”. У дослідженні було проаналізовано економічну політику, а також дано оцінку перспективам та проблемам розвитку окремих секторів, що часто залишалися поза увагою дослідників.

Дослідження показало, що недосконале регуляторне середовище підвищує витрати та знижує конкурентоспроможність українського бізнесу.

Три проблеми привернули до себе особливу увагу. По-перше, недоліки у розробці та впровадженні економічної політики підвищували ризик інвестування та виробництва; по-друге, недостатньо розвинуті ринкові інститути не відображали потреб сучасної економіки; і нарешті, ключові сектори, такі як фінансовий та сектор ІКТ, не створювали належних умов для сприяння інноваціям та інвестиціям. Дослідження також окреслило низку конкретних кроків для подолання цих проблем, наголошуячи на необхідності покращити співпрацю між приватним та державним секторами, а також виявило найбільш перспективні сектори української економіки, де навіть невелика технічна допомога могла привести до позитивних зрушень.

Взявши дослідження за основу, БІЗПРО розпочало працювати з наступними секторами української економіки: меблі

1. Зроблено в Україні: українські вироби на показі „Дефіле торгівельних марок” (Фото: Тетяна Дудка)
2. Виробнича лінія Київського виробника одягу Каштан (Фото: БІЗПРО)
3. Українські вази широко розрекламовані в США Американським оператором гуртового ринку - Phillips Collection. (Фото: БІЗПРО)

та товари для дому, текстиль та одяг, переробка фруктів та овочів, туризм та будівельні матеріали. У тісній співпраці із представниками приватного та державного секторів, проект розробив план дій для кожного сектору. Роботу, розпочату на окремих підприємствах, було переведено на рівень сектору, а згодом - на вищий державний рівень.

Зараз, коли БІЗПРО закінчує свою роботу, досягнуті результати говорять самі за себе. Проект допоміг українському уряду розробити проект Закону про дозвільну систему у сфері господарської діяльності. Закон визначив механізм видачі документів дозвільного характеру в економічній сфері. Принцип єдиного офісу для видачі документів дозвільного

характеру з успіхом було втілено у 41 місті України.

Удосконалений та узгоджений процес видачі документів дозвільного характеру, запроваджений єдиними офісами, привів до значного скорочення часу та коштів потрібних для отримання дозволів, а також до зменшення корупції, що зробило регуляторне середовище більш конкурентоспроможним та сприятливим для розвитку бізнесу.

Проект також сприяв процесу швидкої дегрегуляції економіки, що було розпочато у січні 2005 року Президентом Ющенком. У результаті, було переглянуто 9 340 постанов. 5 184 з них було визнано як

див. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ, ст. 4

Едині дозвільні офіси: успіх, що триває

Одна із цілей проекту USAID БІЗПРО полягала у тому, щоб підтримати створення єдиних дозвільних офісів для задоволення потреб підприємців. У 2004-2006 рр. БІЗПРО надав допомогу у відкритті 41 такого офісу по всій Україні.

Основна ідея створення такого офісу полягає у тому, щоб для отримання дозвільної документації підприємець звертався до єдиної структури, а не блукав лабіринтами державних установ.

Півтора року минуло з того часу, як у лютому 2005 р. відкрив двері для підприємців перший дозвільний офіс у місті Куп'янську (Харківська область). Тепер цей процес не має спину.

див. ДОЗВІЛЬНІ ОФІСИ, ст. 4

USAID | UKRAINE FROM THE AMERICAN PEOPLE

Головна мета діяльності Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) в Україні – допомогти завершити переход до широко усталеної демократичної системи з ринковою орієнтованою економікою. Основними напрямами допомоги USAID є економічне зростання, розвиток демократії та самоврядування, охорона здоров'я та соціальний сектор.

За період з 1992 р., USAID надало технічну та гуманітарну допомогу Україні на суму понад 1,6 мільярдів доларів. Додаткову інформацію про програми USAID в Україні можна отримати на веб-сторінці: <http://ukraine.usaid.gov> або написавши до omyrtalo@usaid.gov.

ЗАКОН ЗАХИЩАЄ ПРАВА ПІДПРИЄМЦІВ

Україна залишається місцем, де бюро-крати всіх рівнів мають неабияку владу. Внаслідок невизначеності регуляторного середовища сумлінні підприємці часто опиняються в залежності від чиновників, що мають чисельні можливості вдатися до здирництва чи інших корупційних дій та, загалом, часто використовують свої повноваження у корисливих цілях.

З метою сприяння прозорості та захисту прав приватного сектору проект USAID БІЗПРО брав участь у розробці проекту Закону «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». Закон, що вступив в дію у січні 2004 року, містить два важливих положення, покликаних зробити процес прийняття регуляторних рішень прозорим та відкритим. По-перше, органи влади більше не можуть приймати нове законодавство, не проводячи при цьому аналізу його регуляторного впливу, тобто вивчення того, як закон вплине на приватний сектор. По-друге, проекти регуляторних актів та аналіз їх регуляторного впливу мають бути завчасно оприлюднені з метою одержання зауважень та пропозицій.

Цей важливий закон вже почав працювати. Нещодавно львівський підприємець звернувся з позивом до суду з вимогою визнати недійсним рішення виконавчого комітету Львівської міської ради про підвищення плати за водопостачання, що було прийнято без аналізу регуляторного впливу та попереднього обговорення з громадськістю. Підприємець переміг і підвищення плати було скасовано. Новий закон також допоміг готелю «Театральний», що у Запоріжжі, скасувати підвищення орендної плати міською радою, у веденні якої знаходиться будинок, де розташовано готель. Наведені рішення зауважили практичну можливість підприємців у судовому порядку відстоювати свої права. У цьому їм допомагає закон.

Світловодськ СКЛО отримує замовлення на 1 мільйон доларів

TENDENCE, продовження з ст. 1

партнерами”, підкреслив директор Світловодського склоробного заводу Андрій Лютий.

Проект БІЗПРО наголошував українським виробникам художнього скла, таким як Світловодський завод, наскільки важливо задовільнити очікування іноземних партнерів. Цього року український виробник прибув на виставку у повній готовності. Прискіпливо відібрані та „підігнані” до європейських смаків зразки були вигідно експоновані та розрекламовані. Ціна на художнє скло була конкурентною і, що найголовніше, компанія підкреслила свою готовність виконати замовлення відповідно до потреб замовника. Ця стратегія здобула нових замовників, в той час як минулорічні покупці, задоволені результатом торішніх замовлень, прийшли для укладення нових розширених угод.

Світловодський завод отримав стільки

замовлень, що цього року його виробничі потужності будуть повністю зосереджені на виконанні замовлень, отриманих на “Tendence”. „Проект БІЗПРО допоміг

ПОЗИКИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

якісних та своєчасних послуг. Сьогодні, ПроКредит Банк - надійний партнер українських підприємців, який надає високоякісні послуги колу клієнтів, яке постійно розширюється. Банк став дуже відомим і надав цілу низку позик. Понад 40 відсотків клієнтів банку звертаються до банку за додатковими позиками, що найкраще засвідчує довіру та прихильність клієнтів до банку.

У 2006 р., у свій п'ятирічний ювілей, банк нарахував 45 відділень у 22 містах України і надав 87 000 кредитів на суму

Львівське відділення ПроКредит Банку. (Фото: WNISEF)

власну справу було неможливо: бракувало коштів та доступу до недорогих та надійних фінансових ресурсів.

USAID підтримало інвестиції у малі та середні підприємства (МСП) співпрацюючи з Western NIS Enterprise Fund (WNISEF), фондом з приватним капіталом, що був створений Урядом США, розуміючи, що це найкращий спосіб допомогти Україні у створенні робочих місць та забезпечити процвітання.

Щоб задовільнити значний попит на капітал, який не забезпечувався місцевими банками, у 2001 р. WNISEF заснував МікроКредит Банк (тепер називається ПроКредит Банк), який став першим фінансовим закладом України, що зосередився виключно на мікро- та малому кредитуванні українських підприємств.

За допомоги WNISEF ПроКредит Банк залишив кошти OPIC (Overseas Private Investment Corporation) для розширення діяльності по всій Україні. Поряд з питанням розширення інвестиційного портфеля з метою задоволення попиту на кредити, банк також зосереджував увагу на забезпечені висококо-

популярністю отримати позики, попит на які значно випереджає пропозицію. Нам приємно, що за кожною позицією стоять цікава підприємницька ідея або стратегія, яка корисна для конкретних підприємців та суспільства загалом”,

„Ми запропонували українським підприємцям можливість отримати позики, попит на які значно випереджає пропозицію. Нам приємно, що за кожною позицією стоять цікава підприємницька ідея або стратегія, яка корисна для конкретних підприємців та суспільства загалом”,

каке Наталі А. Ярецько, президент та виконавчий директор WNISEF.

У найближчій перспективі ПроКредит Банк планує подальше розширення своєї присутності у регіонах, а також і розширення кола клієнтів. А це хороші новини для малих підприємців багатьох регіонів України, де мале підприємництво все ще недостатньо отримує якісні фінансові послуги. Можливо, обласні центри України скоро також стануть свідками швидкого розвитку підприємництва аналогічного тому, що спостерігається у Києві.

нам у питаннях маркетингу, але задоволення високих вимог наших клієнтів - це вже наше завдання”, переконаний Андій Лютий.